

Leszek Kajzer, A. Horonziak

Służewo, st. 28, gm. Aleksandrów
Kujawski, woj. włocławskie, AZP
43-44/151

Informator Archeologiczny : badania 30, 280-281

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sieradz-Rynek, st. 2	patrz: wczesne średniowiecze
Siniarzewo, st. 1, część A, gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie	patrz: środkowa i późna epoka brązu
SKAŁA, st. 1, gm. <i>loco</i> , woj. krakowskie, AZP 99-55/208	<ul style="list-style-type: none"> • grodzisko późnośredniowieczne <p>Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. S. Kołodziejskiego (Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie), i geofizyczne prowadzone przez zespół pod kierunkiem prof. W. Zina (Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej). Finansowane przez Instytut Historii Architektury i Konserwacji Zabytków Politechniki Krakowskiej.</p> <p>Badania wykopaliskowe ograniczyły się do wykonania wykopów w obrębie parkingu (pomiędzy wałem a murem klasztorным), w strefie w znacznej mierze zniwelowanej, w celu weryfikacji wyników badań geofizycznych. Obiekty odkryte w czasie badań geofizycznych, interpretowane jako mury, okazały się fragmentami naturalnej skały.</p>
Skibice, st. 1, gm. Grabowiec, woj. zamojskie	patrz: neolit
SŁUPNICA, st. 1, gm. Biskupiec, woj. toruńskie, AZP 29-50/-	<ul style="list-style-type: none"> • późnośredniowieczne grodzisko stożkowate (XIII-XV w.) <p>Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Małgorzatę Kurzyńską (Muzeum w Grudziądzu), z udziałem mgr. Ryszarda Boguwojskiego. Konsultacja naukowa dr. Wojciech Chudziak (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, Nadleśnictwo w Jamach i Urząd Miasta i Gminy w Biskupcu. Pierwszy sezon badań. Na osi północ-południe wykonano 3 odwierty i wytyczono 3 wykopy o łącznej powierzchni 19 m². Wykop 1 (2,5 x 5 m) zlokalizowano w południowej części majdanu, wykop 2 (2,5 x 1 m) w części północnej, na styku majdanu i stoku kopca, wykop 3 (5 x 1 m) u podnóża nasypu, na styku z fosą. Eksplorowano je do głębokości 240-260 m. Przed przystąpieniem do badań wykonano plan warstwowy w skali 1:100.</p> <p>Kopiec grodziska ma podstawę czworoboku o wymiarach przy podstawie 44-44,5 x 50-51 m, o ostro zakończonych narożnikach i niemal płaskiej powierzchni górnej, Obiekt otoczony jest prawdopodobnie wałem zewnętrznym, wypiętrzoną nad fosę 1,10-1,30 m. W wykopach 1 i 2 do głębokości 120-140 m rejestrowano warstwy osadnicze w niewielkim stopniu nasycone spalenizną, z niezbyt licznym materiałem ceramicznym i metalowym oraz fragmentami polepy. W wykopie 2 odsłonięto bruk kamienny bez zaprawy i bez wyraźnego układu. W wykopie 3 zarejestrowano wewnętrzną krawędź fosy, nie stwierdzono śladów umocnień. Łącznie pozyskano 68 fragmentów ceramiki naczyniowej późnośredniowiecznej, nóż, 2 fragmenty gwoździ, fragmenty kości zwierzęcych. Materiał ceramiczny daje podstawy do wydzielenia 2 faz osadnictwa późnośredniowiecznego: 1 – datowanej na koniec XIII i początek XIV w., 2 – datowanej na XIV lub XV w. Nie natrafiono na wyraźne ślady zabudowy wnętrza grodu, chociaż nie można wykluczyć jej istnienia w innych częściach majdanu. Badania wykazały, że mamy do czynienia ze stożkiem sztucznym, sypanym od podstaw.</p> <p>Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum w Grudziądzu. Badania będą kontynuowane.</p>
SŁUŻEWO, st. 28, gm. Aleksandrów Kujawski, woj. wrocławskie, AZP 43-44/151	<ul style="list-style-type: none"> • założenie dworskie późnośredniowieczne i nowożytnie <p>Weryfikacyjno-sondazowe badania wykopaliskowe, przeprowadzone w sierpniu przez prof. dr. hab. Leszka Kajzera i mgr. A. Horonziaka (Katedra Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, PSOZ Włocławek). Finansowane przez Katedrę Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, PSOZ i Wojewodę Włocławskiego.</p> <p>Pierwszy sezon badań. Założono ciągi odwiertów i wykopy sondazowe.</p> <p>Stwierdzono, że na kulminacji wysokościowej parku w Służewie zalegają warstwy kulturowe związane z dwiema fazami osadniczymi: średniowieczną „drewnianą” i nowożytną „murowaną”. Pozyskano duże ilości ceramiki naczyniowej, kości zwierząt, fragmenty polepy, kafli, szkła i ceramiki budowlanej. Zlokalizowano położenie dworu murowanego, zniszczonego w 1945 roku.</p>

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ we Włocławku. Wyniki badań zostaną opublikowane w kolejnym tomie „Budownictwa obronno-rezydencjonalnego Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej”. Badania będą kontynuowane.

SOCHACZEW,
ul. Warszawska 5, st. 13,
gm. loco, woj. skierniewickie,
AZP 56-59/29

- miasto późnośredniowieczne i nowożytne (XV-XX w.)

Wykopaliskowe badania sondażowe, przeprowadzone w dniach od 22 do 25 czerwca przez mgr. A. Andrzejewskiego (Katedra Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez inwestora prywatnego.

Starogród, st. 6, 8,
gm. Siennica, woj. siedleckie

patrz: wczesna epoka brązu

STARYGRÓD, st. 1,
gm. Kobylin,
woj. leszczyńskie,
AZP 66-31/107

- grodzisko średniowieczne (XIII-XIV w.), kasztelania

Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez dr. Dionizego Kosińskiego (PSOZ Leszno). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Założono 4 wykopy na styku wału ze skarpią. Łącznie przebadano powierzchnię 67,5 m². Ciąg wykopów wytyczono od korony wału po skarpię – spąg najniższego sięgnął 0,5 m w głąb od poziomu dna terasy nadzalewej Orli.

Stwierdzono, że średnica grodziska wynosi około 80 m, a powierzchnia majdanu 30 x 40 m. Wały wznoszą się 6 m nad poziom dna doliny Orli. Rozpoznanie powierzchniowe najbliższego otoczenia grodziska wykazało ślady osadnictwa i osady (podgrodzia?), datowane na fazy D, E₁ i E₂, F i młodsze. Odsłonięto fragmenty wału, do budowy którego użyto gliny (grodzisko posadowione jest na glinach typu krotoszyńskiego) i bierwion o średnicy około 20 cm, układanych prostopadle i równolegle do kierunku wału (konstrukcja rusztowa?), licowanego od strony zewnętrznej kamieniami. Odsłonięto 2 rzędy kamieni. Wał przywalony był rumowiskiem kamieni i przepalanej gliny. Wypełnisko dolnych wykopów stanowiła zepchnięta intensywną orką glina, zmieszana z marglelem i „gruzem” – wypaloną gliną o różnej średnicy grud i w różnej ilości (im niżej, tym był on drobniejszy). Występowały też drobiny węgla drzewnych. Stosunkowo nieliczne zabytki ruchome zebrane z warstw osypiskowych oraz ze stropu wału stanowią dość zwarty zespół kulturowy, datowany na fazę E z akcentem na E₁ (wtręty nowożytne są nieliczne). Fragmenty ceramiki pochodzą z naczyń całkowicie obtaczanych, zdobionych ornamentem ukośnych dołków i bruzd. Ślady świadczą o tym, że grodzisko strawił pożar, którego jak dotąd nie udało się umieścić w czasie. Badania będą kontynuowane.

Starzynka, st. III, gm. Terespol,
woj. białkopodlaskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

STRZEGOWA,
st. Góra Grodzisko Pańskie,
gm. Wolbrom,
woj. katowickie,
AZP 98-54/-

- ślady osadnictwa późnopaleolitycznego
- ślady osadnictwa neolitycznego
- ślady osadnictwa z wczesnej epoki brązu
- ślady osadnictwa z okresu halsztackiego
- ślady osadnictwa kultury przeworskiej (młodszy okres wpływów rzymskich)
- grodzisko średniowieczne (XIII-XIV w.)

Badania wykopaliskowe przeprowadzone przez mgr. Błażeja Muzoła (Zespół Badań Konserwatorskich w Łodzi). Finansowane przez Zarząd Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych w Dąbrowie Górniczej. Trzeci sezon badań. Przebadano powierzchnię około 150 m².

Rozpoznano tzw. majdan II. Stwierdzono, że zabudowa znajdowała się na częściowo sztucznie utworzonych tarasach, wznoszących się jeden nad drugim. Zlokalizowano na nich ślady palenisk, pieca i budowli mieszkalno-gospodarczych. W materiale zabytkowym przeważała ceramika, która datuje czas funkcjonowania grodu na koniec XIII i początek XIV w. Oprócz średniowiecznych wystąpiły rozproszone materiały kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich (m.in. ceramika siwa), dość liczne zabytki krzemienne w postaci brył surowca, rdzeni, wiórów i innych odpadów poprodukcyjnych – gros ich pochodzi z przelomu neolitu i wczesnej epoki brązu, ale część nosi piętno późnopaleolityczne.

Badania będą kontynuowane.